

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/824/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

176/2013. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. október 8-án előterjesztett **panaszát** a 2013. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

elutasítja és átteszi (a fegyveres biztonsági őrre vonatkozó sérelmek tekintetében)

az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv – a Ny.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testületnek a panasz elbírálására nincsen hatásköre, ugyanakkor a beadvány alapján a fegyveres biztonsági őrre vonatkozó kifogás elbírálására a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2012. október 8-án elektronikus úton előterjesztett panaszbeadványát a Testület felhívását követően postai úton is megerősítette. A panaszból az alábbi releváns tények állapíthatóak meg.

A panaszos 2012. október 8-án, 10 óra 15 perc körül feljelentés megtétele céljából megjelent a Ny.-i Rendőrkapitányság É.-i Rendőrőrsén, ahol a panaszos a szolgálatban lévő biztonsági őről kért tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy tehet-e feljelentést a rendőrségen, illetve a rendőrség illetékességi területe iránt érdeklődött. A panaszos „okirat hamisítás” miatt kívánt feljelentést tenni a M. Kereskedelmi Kft.-vel szemben. A fegyveres biztonsági őr bement a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrkapitányság épületébe, visszaérkezve kérdéseket intézett a panaszoshoz, megkérdezte, hogy ki, mikor és hol követte el a bűncselekményt, azaz a panaszos állítása szerint további részletek megadását szabta a belépés feltételeként. Mivel a panaszos úgy értékelte, hogy a kérdéseire nem fog választ kapni, illetve, hogy a fegyveres biztonsági őr nem továbbította a kérdéseit a rendőröknek, ezért nem erőltette a dolgot, hanem távozott a rendőrörsről. Ezt követően felhívta a 107-es segélyhívót és megérdeklődte, hogy a rendőrség hatáskörébe tartozik-e olyan feljelentés felvétele, amit bűncselekmény gyanúja miatt kíván megtenni. A telefonon azt a tájékoztatást adták neki, hogy igen, és ügyének intézése céljából fáradjon be a rendőrségre.

A panaszos sérelmezi a fegyveres biztonsági őr és a telefonon történő tájékoztatás közti ellentmondást. A panaszos álláspontja szerint a fegyveres biztonsági őr eljárása jogellenes volt, mert olyan részletekre volt kíváncsi, amely a panaszos szerint kizárólag az intézkedő rendőrré tartozik és mivel a fegyveres biztonsági őr nem rendőr, ezért nem kötelezheti az állampolgárokat arra, hogy ilyen jellegű kérdésekre válaszoljanak a rendőrség épülete előtt, aminek más személyek is fültanúi lehetnek. Összességében a panaszos a fegyveres biztonsági őr „szűrőként” történő alkalmazását kifogásolja.

A beadványban a panaszos kitér rá, hogy más ügyben – amelyben az ügyészség megszüntette a panaszos ellen folyó nyomozást – ez a fegyveres biztonsági őr olyan nyilatkozatot tett, mely szerint „utasították őt, hogy a panaszost ne engedje be a rendőrségre, mivel a panaszos csak szórakozni jár oda”, illetve a panaszosra nézve a következőket mondta: „maga buzi és bolond, ezt itt mindenki tudja”.

A panaszos a beadványa végén utal arra, hogy az ügyben máshol tesz feljelentést. A panasz postai úton történő megerősítéséből kiderül, hogy a panaszos a Ny.-i Városi Ügyészségen tett feljelentést, ahol a nyomozás indításáról vagy megszüntetéséről történő szóbeli tájékoztatás mellett azonnal felvették feljelentését. A panaszos álláspontja szerint a rendőrség eljárása miatt őt alapjogi sérelem érte, mert az állampolgároknak mérlegelés nélkül biztosítani kell a feljelentés megtételének lehetőségét.

II.

A Ny.-i Rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresésére küldött válaszlevelében az alábbiakról számol be.

A panaszos által megjelölt időpontban nem készült olyan rendőri jelentés, feljegyzés, jegyzőkönyv, vagy más írásos irat, ami alátámasztaná a panaszos azon állítását, mely szerint a rendőrörsön megjelent azzal a szándékkal, hogy a rendőrségen feljelentést tegyen, vagy bármilyen más módon kapcsolatba lépjen a rendőrséggel.

A szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őrök – akik nem rendőrök, hanem közalkalmazotti jogviszonyban állnak a rendőrséggel – a Ny.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály alárendeltségében teljesítik szolgálatukat., eligazításuk a számítógépen keresztül dokumentált formában, a Robotzsaru Rendszerből történik, valamint az aktuális eseményekről a szolgálatirányító parancsnok szükség esetén szóban tart eligazítást.

A kapitányságvezető szóban meghallgatta az aznap szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őrt, valamint a panaszfelvevő szolgálatot ellátó r. őrnagyot, akik az általuk előadottakról jelentést is készítettek.

A ki és belépetési feladatokat ellátó fegyveres biztonsági őr jelentésében az áll, hogy emlékezete szerint nem járt ott aznap a panaszos, azonban az azt megelőző időszakban több alkalommal is látta a panaszost a rendőrőrs épülete környékén sétálgatni, valamint az arra kijelölt helyen dohányozni. Elmondta továbbá az őr azt is, hogy minden esetben, válogatás nélkül beléptetésre kerülnek az ügyfelek, ami után értesíti az érintett vagy ügyben eljáró rendőr kollégát.

2012. október 8-án az „azonnalos szolgálatot ellátó” r. őrnagy jelentésében beszámol arról, hogy aznap 7 óra 30 perctől 14 óráig a rendőrőrs területén történt bűncselekmények vonatkozásában elsődleges intézkedéseket, valamint a panaszos állampolgárok feljelentéseinek felvételét foganatosított. A r. őrnagy a panaszos által megjelölt időpontban is feljelentést vett fel és nem érkezett a fegyveres biztonsági őrtől olyan értesítés, hogy újabb panaszos várakozna. A jelentését a r. őrnagy azzal zárta, hogy a szóban forgó időpont környékén látta a panaszost a rendőrőrs épülete előtt, azonban a panaszos oda nem kívánt belépni, csupán egy fényképezőgéppel fotókat készített magáról az épületről.

Végezetül a kapitányságvezető tájékoztatása kitér arra is, hogy a sérelmezett időpontban a beléptetésekről még nem történt dokumentáció, erre vonatkozóan 2012. december 11. napjától került rendszerezésre egy „beléptető fizet”, amelyben az objektumba történő be- és kilépés adminisztrációja történik.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.), rendelkezéseire – a panaszos kifogásai alapján az alábbi megállapításokra jutott.

A Testület a panaszeljárás keretében elsőként azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek vizsgálata tartozik a hatáskörébe, azaz vizsgálhatja-e a panaszos azon sérelmét, miszerint a Ny.-i Rendőrkapitányság É.-i Rendőrőrsén a fegyveres biztonsági őr a feljelentéssel kapcsolatos kérdéseire nem (pontosan) válaszolt, illetőleg, hogy ezáltal a panaszos a rendőrőrsön nem tudta megtenni a feljelentését.

A feljelentés fogalmának alapjául a Testület – törvényi meghatározás hiányában – a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet (a továbbiakban: Nyor.) vonatkozó rendelkezését vette. A Nyor. 100. §-a szerint a feljelentés: minden olyan, formához nem kötött – a büntetőeljárás megindítására vagy lefolytatására jogosult szerv vagy más hatóság, illetve a bíróság tudomására hozott – közlés, amely meghatározott vagy ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény gyanújára utaló tényállítást, illetve adatot tartalmaz.

A Testület a panaszolt mulasztás tekintetében az alábbiakra mutat rá. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
 - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
 - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlátás stb.),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Jelen esetben a panaszos a büntetőeljárás körébe tartozó mulasztást sérelmezett, amelynek megítélésére a Testületnek – fő szabály szerint – nincs hatásköre. A rendőrség büntetőeljárási tevékenységét a Testület – az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján – csak olyan esetekben vizsgálja, amikor a panaszosnak a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján speciális jogorvoslat nem áll a rendelkezésére.

A Testület ennek a kérdésnek a vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt tájékoztató levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerinti panasz célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba nem foglalt döntésével, intézkedésével szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. Ezért a legfőbb ügyész helyettese úgy véli, hogy a Be. 196. §-ában foglalt panasz a Be.-ben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása – így pl. a feljelentés felvételének elmulasztása – miatti jogsérelem esetén előterjeszthető.

Tekintettel arra, hogy jelen esetben a fentiek szerint a sérelmezett mulasztással szemben a panaszos a büntetőeljárásra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslattal élhet, illetve élhetett volna, a Testület e kérdésben hatáskörének hiányát állapította meg. (Megjegyezendő, hogy a panaszos Ny.-i Városi Ügyészségnek utóbb megtette a feljelentését.)

A Testület ezen túl megjegyzi, hogy az Rtv. fent idézett 92. §-ának (1) bekezdése értelmében kizárólag rendőri intézkedések, ill. mulasztások jogszerűségét vizsgálhatja, azonban magából a beadványból, valamint a kapitányságvezető tájékoztató leveléből is kiderül, hogy a panaszos a bejáratnál a panaszolt időben nem rendőrrel, hanem fegyveres biztonsági őrral beszélt.

A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 1. § (1) bekezdés első mondata szerint „fegyveres biztonsági őrseggel kell védeni az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenységet, létesítményt, szállítmányt, ha a védelemre a Magyar Honvédség, a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló

törvény szerinti rendvédelmi szervek jogszabállyal nem kötelezettek, de az őrzés a közbiztonság vagy a nemzeti vagyon védelme érdekében indokolt.” A törvény 10/A. § (2) bekezdése szerint akinek a fegyveres biztonsági őr intézkedése, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása jogát vagy jogos érdekét sértette, panasszal fordulhat a rendőrséghez. A (4) bekezdés szerint „a rendőrséghez a panaszt az intézkedéstől, annak elmulasztásától vagy a kényszerítő eszköz alkalmazásától, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb az intézkedéstől számított 3 hónapon belül lehet előterjeszteni.”

Fentiek alapján a Testület megállapítja azt is, hogy a fegyveres biztonsági őrök eljárásának vizsgálatára hatásköre nem terjed ki. Ugyanakkor ehelyütt felhívja a Testület a figyelmet arra, hogy – különösen az első évek tapasztalataihoz képest – az elmúlt években több hasonló eset fordult elő, amikor a kapuban szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őr által nyújtott tájékoztatást sérelmezték beadványukban a panaszosok, ezért a Testület az éves beszámolójában, a jogalkotási javaslatai között felhívja majd a jogalkotó figyelmét a helyzet mielőbbi rendezésére.

IV.

A Testület a fentiekre figyelemmel – mivel tehát a panaszban foglalt sérelmek elbírálására nincs hatásköre – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2013. június 12.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag